

Відмінності у проведенні судово-медичної експертизи в різних країнах

Валерія Груздова

волонтерка-екологиня, Всеукраїнська наукова Ліга, м. Харків, Україна,
ORCID: <https://orcid.org/0009-0007-4995-1009>, e-mail: mega_valeriya1401@ukr.net

Ювіта Колошко

викладачка, НУЦЗУ, м. Харків, Україна,
ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-6806-6538>, e-mail: yuvita.75@ukr.net

Розглянуто особливості проведення судово-медичної експертизи в різних країнах світу. Кожна країна має власні підходи до організації цього процесу, що відображено в різних методологіях, етичних стандартах та правових вимогах. Особливу увагу приділено порівнянню незалежності судових медиків у США, Великій Британії та Канаді з роботою експертів у Японії та КНР, де експертизи часто проводять урядові органи. Також розглянуто відмінності в підході до доказів та їх визнання, а також доступність судово-медичних експертиз для обвинувачених у різних країнах. Оцінено вплив цих чинників на забезпечення справедливості та об'єктивності судового процесу.

Ключові слова: *судово-медична експертиза; правосуддя; міжнародний досвід; методологія; етика; незалежність експертів; об'єктивність доказів; доступність; правова система.*

Differences in Conducting Forensic Examination Across the Globe

Valeriya Gruzдова, Yuvita Koloshko

The paper outlines peculiarities of performing forensic medical examination across the globe. Each country has its own approach to organizing this process, reflected in different methodologies, ethical standards and legal requirements. Particular attention is paid to comparing the independence of medical examiners in the US, UK and Canada with the work of forensic experts in Japan and the People's Republic of China, where forensic examinations are often performed by government authorities. The authors also study the differences in the approach to evidence and its recognition, as well as accessibility of forensic medical examinations for defendants in various countries. The author assesses the impact of these factors on ensuring the fairness and objectivity of the trial.

Keywords: *forensic medical examination; justice; international experience; methodology; ethics; independence of forensic experts; objectivity of evidence; accessibility; legal system.*

Судово-медична експертиза є невід'ємною складовою правосуддя в багатьох країнах світу. Цей вид експертизи використовують для вирішення правових питань щодо травм та смерті осіб у різних ситуаціях: автопригодах, насильстві, суїцидах та ін. [1]. У кожній країні існують власні підходи та особливості щодо проведення судово-медичної експер-

тизи. Розгляньмо відмінності у проведенні судово-медичної експертизи в різних країнах.

Для багатьох країн, включно зі Сполученими Штатами Америки, Великою Британією та Канадою [3], судово-медична експертиза зазвичай проводиться незалежними судовими медиками або спеціалізованими

медичними експертами. Ці експерти складають свої висновки на підставі об'єктивних медичних даних та відомостей про обставини події. Важливою частиною судово-медичної експертизи є судова присяга, яку складають усі медичні експерти для підтвердження їхньої об'єктивності та незалежності.

У деяких країнах, наприклад, у Японії та КНР [2, 4], судово-медична експертиза може бути проведена спеціалізованим відділом правоохоронних органів або урядовими органами. Ці установи мають власні стандарти та методологію проведення експертизи, яка може відрізнятися від загальноновизнаних підходів. Незважаючи на це, вони також стежать за об'єктивністю та професіоналізмом у проведенні експертизи.

Однією з відмінностей у проведенні судово-медичної експертизи є підхід до доказів та їх визнання судом. У багатьох країнах світу роблять акцент на об'єктивності та науковості доказів, які надаються суду після проведення судово-медичної експертизи. Проте існують країни, де можуть враховуватися також експертні висновки, що ґрунтуються на досвіді та експертній думці.

Іншою важливою відмінністю є доступність судово-медичної експертизи для обвинувачених та їхніх адвокатів. У деяких країнах цей процес може бути складним або обмеженим, що ускладнює можливість захисту прав обвинуваченого [1]. У такому разі доцільно вивчити процедури та прави-

ла проведення судово-медичної експертизи в певній країні для забезпечення рівних умов для всіх сторін.

Варто зауважити, що проведення судово-медичної експертизи може відрізнятися залежно від країни, в якій вона здійснюється. Незважаючи на це, об'єктивність, науковість та професіоналізм є ключовими складовими цього процесу незалежно від місця його проведення. Бажано, щоб судові медики та медичні експерти всіх країн керувалися найвищими стандартами медичної практики та етики для забезпечення правдивих та об'єктивних результатів судово-медичної експертизи.

Перелік джерел посилання

1. Червак А. С. Міжнародний досвід організації судово-медичної експертизи. *Судово-медична експертиза*. 2019. № 3. С. 45—58.
2. Білий І. М. Система судово-медичних установ в Японії. *Проблеми криміналістики та судової експертизи*. 2020. № 2. С. 103—112.
3. Наумов О. В. Порівняльний аналіз судово-медичних експертиз у США та Великобританії. *Міжнародний журнал права і медицини*. 2021. № 1. С. 30—42.
4. Лещенко Г. В. Етичні аспекти судово-медичної експертизи в КНР. *Вісник судово-медичної експертизи*. 2022. № 4. С. 17—27.